

Mikor kél a kőrísfa magja.

Irta: Földes János m. kir. főerdész.

E czim alatt ifj. Hoffmann Sándor ur a f. é. július havi „Erdészeti lapok“ 568 s következő lapjain ujságképen közli azt a tapasztalatát, hogy a kőrís mag „április második felében elvetve, május vége felé már a sorokban egészen szépen kikelt“ s azon kérdéssel fejezi be közleményét „vajjon az általa tapasztaltak a rendkívüliekhez tartoznak-e? avagy már esetleg máshol is észleltettek?“

E kérdésre megtalálja közlő ur a feleletet már az „Erdészeti Lapok“ 1883. évi 350-ik lapján, hol ugyanilyen esetet közöltem az alsó magyarországi lippai agyagtalajba vetett kőrismagról s ugyanezen évfolyam 733-ik lapján, hol Vadas Jenő barátom észleletem helyességét a felső magyarországi óvizi erdőgondnokság hasonló talajában igazolja.

Sőt közlésem Dr. Mágócsy Dietz Sándor egyetemi magántanár urat is kísérletezésre indította, melynek során sikerült, mint nekem szóval kijelentette, a kőrismagot sósavval kezelve, még rövidebb idő, t. i. néhány nap alatt kicsiráztatni.

Ezen tény alapján ő a kőrís csirázásának idejét nem két évre, hanem csak 3—4 hétre teszi, a mint azt növénynap-tárában az „Erdészeti zsebnaptár“ 64-ik lapján bárki is megolvashatja.

Mindenesetre jó szolgálatot tenne vele Dietz ur, ha a sósavval való kezelés módját e lapok útján megismertetné. Ily kezelés mellett valószínűleg a kereskedelmi mag is könnyebben csiráznék. Ezzel pedig eleje lenne véve annak, hogy a mag a földben soká heverve, elpusztuljon.

A mint látjuk tehát, a kőrismag korai kelésének felismerése nem új, legalább nálunk nem új. Annyira

nem új, hogy pl. Szabadka, Szeged-Királyhalma futóhomokterületein szinte szokatlan dolog, ha az elvetett kőrismag, nem ugyanabban az évben, vagy ősszel vetve, tavasszal kel ki.

Érdekes erre nézve Szabadka város általánosan tisztelt erdőmesterének, Pánczér Józsefnek egy észlelete.

Ő ugyanis a kőrifáról télen szedett magot több héten át padláson tartotta s tavasszal vetette el. S mi történt? A miatt, hogy a kőrismag a padláson megszikkadt, csak mintegy fele kelt ki, de azért teljes sorokat képezett, a a második fele pedig a második évben kelt ki, ugyanazon sorokat még jobban sűrítve, mikor már nem is várta senki.

A fődolog tehát az, hogy a kőrismagot kiszáradni ne hagyjuk.

Ezért van a szeged-királyhalmi erdőőri szakiskolákban még Illés főerdőtanácsos ur által szokásba hozva, hogy az ősszel szedett s ugyanakkor el nem vetett kőrismagot beföldelik, s tavasszal ugyancsak sietni kell az elvetéssel, hogy a beföldelt mag tulságosan ki ne csirázzék. — Ép azért azt hiszem, ha a kereskedésből vett kőrismagot tavaszig elföldelnők, szintén jobb eredményre jutnánk.

Mindég élénk emlékezetemben maradnak meg azok a szép sűrű kőrismagok, és szálas kőrismagok, miket Krassó-Szörényben Anina felé haladva azon a magaslaton szemléltem, melyről a mélyen alant fekvő Steierdorf debrőjébe ereszkedtem alá. Itt természetes uton gyönyörűen, sőt tulságosan sűrűen ujjal fel a Fraixnus excelsior. Mert az anyafa leejtett magját lehullatott lombtakarójával jól befedve gondosan megóvjaa a kiszáradás ellen. Nem is hever ott évekig a mag, hanem azonnal kikel, a mint a nedvességhez a kellő meleget megkapja. S mégis csodálatos, hogy ugyanott a cse-

metekertekbe vetett maggal szintén olyan mostohán bánnak, hogy csak a második évben kel ki s ezt még természetesenek is találják; a helyett, hogy az erdejök nyujtotta magot szednék, kereskedőkhöz folyamodnak vagy pedig a gyűjtött magot előbb jól kiszáritják.

Egyesületi közlemények.

Az országos erdészeti egyesület 1890. évi augusztus 28-án tartott rendes választmányi ülésének jegyzőkönyve.

Jelen voltak: Bedő Albert első alelnök; Belházy Emil, Bothó Imre, Eleöd Jósa, Garlathy Kálmán, Hoffmann Sándor, Kallina Károly, Luezenbacher Pál és Rutska Tivadar választmányi tagok, Tomesányi Gusztáv alapító tag, Horváth Sándor titkár és Hantos János pénztárnok.

Bedő Albert első alelnök az ülést megnyitván, sajnálattal jelenti, hogy elnök ő exja a fővárostól távol levén, a jelen ülésen nem vehet részt.

I. A pénztár állásáról a titkár a következőket jelenti:

Az egyesület bevételei a folyó év január 1-től kezdve a mai napig	24.236 frt 58 krt,
kiadásai ugyanezen idő alatt	22.550 „ 45 „
tesznek ki, pénztári készlete tehát	1.686 frt 13 kr.

A kimutatott bevételekből 210 frt új készpénz-alapítvány fejében, 8 frt 21 kr. a Wagner Károly alapítvány javára, 50 kr. a Bedő Albert alapítvány javára, 1593 frt 86 kr. kötelezvényekben tett alapítványok törlesztésére, 3000 frt „A magyar erdőtisztek árvaleányait segélyező alapítvány“ czimén, végre 5000 frt a folyó évi bécsi gazdasági és erdészeti kiállítás erdészeti részének költségei fejében az említett kiállítás magyarországi rendező bizottsága által rendelkezésre bocsátott előleg, 1012 frt 64 kr. pedig az egyes ki-